

Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Otantiklik ve Otantik Materyallerden Yararlanma

Authenticity and Using Authentic Materials in Teaching Turkish as a Foreign Language

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Emre ÇELİK*

Öz:

Dil öğretiminde materyal kullanımı, hem öğrenci hem de öğretici açısından başarıyı arttıran bir unsurdur. Otantik materyaller, doğal/gerçek dili sınıf ortamına taşıyan ve öğretim amaçlı hazırlanmamış olan görsel, görse-işitsel ve yazılı türleri içinde barındıran etkili araçlardır. Otantik materyaller aracılığıyla öğrenciler hedef dile ait kültüre daha doğal ve hızlı ulaşırlar. Yabancılara Türkçe öğretimi sürecinde, öğrencilerin faydalanabilecekleri otantiklik, otantik materyal türleri, öğretim sürecinde otantik materyallerin önemi ve otantik materyal seçiminde dikkat edilmesi gerekenlerin tartışılmasının amaçlandığı bu çalışmada araştırma yöntemlerinden doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. Çalışmada, Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenmeye devam edenler için öğrenci, öğrencilere öğretme işinden sorumlu olan kişiler içinse öğretici terimleri kullanılmıştır. Bu çalışma, öğrenilenlerin kalıcılığını sağlamak, dersleri zevkle işlenir ve takip edilebilir hâle getirmek için öğretim ve öğrenme süreçlerinde kullanılabilecek otantik materyallerin özelliklerinin tartışılması ve bunlar aracılığıyla yabancılara Türkçe öğretimi

Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Türkçe ve Sosyal Bilim Eğitimi Bölümü, Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı, Samsun, Türkiye, mehmetemre.celik@omu.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0003-4946-2508>

alanında görev yapan öğreticilere çeşitli fırsatların sunulması açısından önemli görülmektedir. Çalışmada Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi alanında otantik materyal kullanımının yetersiz olduğu sonucuna varılmış ve bu durumun iyileştirilebilmesi için öneriler sunulmuştur.

Anahtar sözcükler: Yabancılara Türkçe öğretimi, otantiklik, otantik materyal.

Abstract:

The use of materials in language teaching is an element that increases success in terms of both the learner and the instructor. Authentic materials are effective means, that are not prepared for teaching purposes, which carrying visual, audio-visual and written genres that carry natural / real language to the classroom environment. Through authentic materials, learners reach the culture of the target language more naturally and quickly. in this study which aims to discuss; authenticity and authentic material types that teachers can benefit from in the process of teaching Turkish to foreigners, the importance of authentic materials in teaching process, and the issues to be considered in the selection of authentic materials, document analysis method was used. In this study, the “learner” term used for those who continue to learn Turkish as a foreign language, and for those who are responsible for teaching to the learners “instructor” term is given. In the study, the continuous developments in the field of teaching Turkish to foreigners provide recognition of material deficiencies. This study is considered important in terms of providing the persistence of the lessons learned and discussing the characteristics of authentic materials that can be used in teaching and learning processes to make the lessons enjoyable and traceable, and by offering them various opportunities for teachers teaching Turkish to foreigners. In the study, it was concluded that the use of authentic material in the field of teaching Turkish as a foreign language was insufficient and suggestions were given to improve this situation.

Key words: Teaching Turkish to foreigners, authenticity, authentic material.

a. Giriş:

İçinde bulunduğumuz çağda özellikle gelişmiş devletler, diğer milletlerle ilişkilerini geliştirebilmek adına dillerinin dolayısıyla kültürlerinin tanıtımına büyük önem vermektedirler. Türkiye Cumhuriyeti'nin uluslararası alandaki gerek siyasi gerekse kültürel atılımları, dünyadaki Türk varlığına dolaylı olarak da Türkçeye ilgiyi arttırmaktadır. Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler arasındaki en büyük kitleyi yükseköğrenimlerine ülkemizde devam etmek isteyen yabancı öğrenciler, farklı sebeplerle kendi ülkelerinden ayrılarak Türkiye'de yaşamayı/çalışmayı hedefleyen diğer ülke vatandaşları ve ülkelerindeki savaş nedeniyle Türkiye'ye geçmek zorunda kalan göçmenler oluşturmaktadır. Yabancılar yönelik Türkçe öğretimi genel itibarıyla yurt içinde, üniversitelere bağlı kurum ve kuruluşlar, özel kurslar ile Birleşmiş Milletler ve Avrupa Birliği gibi uluslararası kuruluşların desteklediği göçmen kamplarındaki projeler; yurt dışında ise Yunus Emre Enstitüsü, Maarif Vakfı okulları ve Türkoloji bölümlerine sahip üniversiteler aracılığıyla yürütülmektedir. Bu kurumlarda görev alacak öğreticilerin eğitimleri, kullanılacak materyallerin niteliği, oluşturulacak öğrenme ortamları, sosyal ve kültürel etkinliklerin planlanıp yürütülmesi gibi alt başlıklar, aslında Türkçenin öğretiminde paydaşlar arasında etkili bir eş güdüme ihtiyaç olduğunu göstermektedir.

Dil öğretimi; bellek, iletişim, dilbilim, göstergebilim, edebiyat, metindilbilim, sosyoloji, psikoloji, felsefe, bilişsel psikoloji gibi pek çok alt disiplini içinde barındırır. Bu disiplinler dil öğretiminde, özellikle zengin bakış açısı ve etkileşimin yüksek olduğu bir öğrenme ortamı oluşturulmasına olanak sağlar (Onan, 2017: 147). Öğrenme ortamının donanımı, öğrenme araç ve gereçlerinin kazanımlara göre tasarlanması hem öğreticinin ders sırasındaki konumunu güçlendirir hem de öğrencinin kazanımlara daha etkili ve kalıcı erişmesini sağlar.

Dil öğretiminin yapıldığı sınıflarda materyal olarak göze ilk çarpan ders kitaplarıdır. Ders kitaplarındaki her şey (metin, fotoğraf, şekil vb.) öğretici için derste kullanılması gereken bir malzeme niteliğindedir. İleri düzey Türkçe öğretiminin yapıldığı sınıflarda ders kitabı öğretim sürecinde daha fazla yer tutsa da başlangıç düzeyindeki sınıflarda öğretici, yardımcı materyal olarak gerçek nesne, resimli kartlar; teknik olarak ise yaratıcı drama, tahtaya görsel çizme, canlandırma, örnek olaydan daha sık yararlanır. Örnek vermek gerekirse Yunus Emre Enstitüsü'nün genel itibarıyla başlangıç düzeyinde Türkçe öğrenenler için hazırladığı ve dolayısıyla görsellerin önemli yer tuttuğu öğretici ve öğrenciye yönelik yardımcı materyallerin bazıları şunlardır (YEE, 2018): Zenginleştirilmiş Kitap (Z-Kitap), Resimlerle Kelime Öğreniyorum Tematik Sözlüğü, Damak Tadı Kitabı, Video Etkinlik Kitabı, Tematik Dil Afişleri (<https://www.yee.org.tr/tr/birim/yardimci-materyaller>).

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin her dersten önce düzeye ve içeriğe uygun hazırlık yapmaları dersi daha verimli kılar. Öğreticiler için bu hazırlanma etkinliği; malzeme seçme süreci, materyal tasarım süreci olarak adlandırılır. Bu süreç, öğrenme ve öğretmenin neleri içereceğini fark etmede öğreticilere yardımcı olur. Öğretim materyalleri, mecazi olarak bileşen parçalarına bölünebilen ve son-

rasında öğrencilerin ihtiyaç, yetenek ve ilgi alanlarına göre yeniden düzenlenebilen esnek araçlardır (Graves, 1991: 27). Alanyazında bu materyaller otantik (özgün) ve otantik olmayan (didaktik) materyaller adlarıyla ikiye ayrılmaktadır. Bu türler arasındaki fark; materyallerdeki dil kullanımında değil, öğrencilerin gözlenebilir ve ölçülebilir performansları aracılığıyla belirlenebilen sonuç ve etkinliklerinde görülür.

Otantik olmayan (didaktik) materyaller, öğrenme süreci boyunca öğrencilerin hedefleri başarmasına katkı sunan her türlü yardımdır. Alanyazında iki tür didaktik materyal vardır: Öğretim materyalleri ve öğrenme materyalleri. Öğrenme materyalleri, tüm süreçte öğrenenleri destekleyen (kitap, oyun, çalışma kağıtları vb.) varlık veya kaynaklarken öğretim materyalleri, öğrenenlerin öğrenme sürecini desteklemek ve yönlendirmek için öğreticilere kaynak sağlamaktadır (Padron vd., 2005: 2). Otantik olmayan (didaktik) materyaller, kazanımlara ulaşılması için belirli bir program çerçevesinde, belirli bir yöntem kullanılarak öğrencileri bilgilendirmek, düşündürmek, uyarmak, yönlendirmek veya onların düşüncelerini değiştirmek, onlara bir şeyi tanıtmak vb. gibi amaçlarla hazırlanır.

Dil öğretim yaklaşımlarından iletişimsel yaklaşım, dil öğretim sürecinin herhangi bir aşamasında faydalanılabilecekse diğer öğretim yaklaşımlarından da destek alınabileceğini savunur ve iletişimsel yaklaşımı temel ilkelerinden biri de otantik materyal kullanımınıdır (Lüleci, 2011: 541). Bu çalışmanın ana odağını da otantik materyal ve türlerinin incelenmesi oluşturmaktadır.

b. Çalışmanın Yöntemi

Çalışmada araştırma yöntemlerinden doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. Bu yöntem, araştırılması hedeflenen olgu ve olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsar (Yıldırım ve Şimşek, 2005: 187). Bu yöntem türünde amaç, araştırılan konuyla ilgili gözlem ve deneye gerek kalmadan, yazılı, görsel ve işitsel dokümanlara ulaşarak bunların kullanımını, tanıtımını ve alana katkılarını incelemektir.

c. Çalışmanın Amacı ve Önemi

Çalışmada, yabancılara Türkçe öğretimi sürecinde, öğreticilerin faydalanabilecekleri otantik öğrenme ortamı, otantik materyal türleri, öğretim sürecinde otantik materyallerin önemi ve otantik materyal seçiminde dikkat edilmesi gerekenlerin tartışılması amaçlanmıştır. Dil öğretiminde materyal kullanımı, hem öğrenen hem de öğretene açısından başarıyı arttıran bir unsurdur. Türkçenin yabancılara öğretimi alanında sürekli yaşanan ilerleme ve büyümeler, materyal eksikliklerinin de fark edilmesini sağlamaktadır. Bu çalışma, öğrenilenlerin kalıcılığını sağlamak, dersleri zevkle işlenir ve takip edilebilir hâle getirmek için öğretim ve öğrenme süreçlerinde kullanılabilecek otantik materyallerin özelliklerinin tartışılması ve

bunlar aracılığıyla yabancılara Türkçe öğretimi alanında görev yapan öğretmenlere çeşitli fırsatların sunulması açısından önemli görülmektedir.

ç. Otantiklik

Alanyazında dil öğretimi bağlamında otantiklik (özgünlük) kavramının pek çok tanımı vardır. Bunlardan bazıları şöyledir:

“Otantiklik, belirli bir dil topluluğunda ana dili konuşurları için yine ana dili konuşurları tarafından üretilen dil ile ilişkilidir (Porter ve Roberts, 1981),

Otantiklik, gerçek bir konuşmacı/yazar tarafından gerçek dinleyiciler için üretilen ve içinde gerçek bir iletinin aktarıldığı dil ile ilgilidir (Nunan, 1988),

Otantiklik, alıcı tarafından metne yüklenen niteliklerle ilişkilidir; öyle ki bu nitelikler metnin özünde var olan bir şey gibi görülmektense okuyucu/dinleyici tarafından ona ne yüklendiğiyle ilgilidir (Breen, 1983),

Otantiklik, öğrenciler ile öğretmenler arasındaki etkileşim ile ilgilidir (Van Lier, 1996),

Otantiklik, seçilen görev (etkinlik, ödev) türleriyle ilgilidir (Van Lier, 1996),

Otantiklik, sınıfın sosyal durumuyla ilgilidir (Lee, 1995),

Otantiklik, değerlendirme ile ilgilidir (Lewkowicz, 2000),

Otantiklik, onlar tarafından kabul görmek için hedef dil grubundakiler gibi davranma, düşünme yeteneği ve kültürle ilgilidir (Kramsch, 1998).”

Yukarıdaki tanımlardan da görülebileceği üzere otantiklik kavramıyla; metnin özü, öğrencilerin durumu, sosyal ve kültürel durum, iletişimin hedefi ve bunlarla ilişki birtakım eylemlerde karşılaşılabılır. Oldukça esnek olan otantiklik ilgili tanımların çeşitliliği dikkate alındığında dil anlayışı ve öğretiminin ne kadar derinleştiği anlaşılmaktadır (Gilmore, 2007: 99-100).

Şekil 1. Dil öğretiminde otantikliğin bileşenleri (Alanyazından derlenmiştir)

Dil öğretiminde otantiklik ile hedeflenen, günlük yaşamdan katılımcılarla gerçek durumlar karşısında günlük dili kullanarak gerçek amaçlara ulaşmaktır. Teknik bir terim olarak otantiklik, metinleri (sözlü ve yazılı), öğrenme materyallerini, görev/ödevleri, kültüre özgü eşyaları, çoklu ortam ürünlerini, değerlendirme yöntemlerini hatta öğretici ve öğrenci türlerini tanımlamak için kullanılır (Kosten, 2014: 457). Dil öğretiminde otantikliğin pek çok yararı vardır (Bachman ve Palmer, 1996):

Yaşamı ve dil öğrenimini birleştirir,

Sınıf içi eğitimi yönlendirir ve öğrenim sürecini izler,

Öğrencilerin motivasyon ve tutumlarını artırır,

Öğrencilerin görev/ödev performansını yükseltir,

Üst düzey düşünme beceri ve yeteneklerini geliştirir,

Öğrenen özerkliğini teşvik eder,

İletişimsel yeterliliğin farklı yönleri hakkında zengin bilgi kaynağı sunar.

Trabelsi, otantiklik kavramını tanımlamak için dört farklı unsur öne sürer; ana dili konuşucusu özellikleri, dilin sosyal amaçlar için kullanımı, öğrencilerin metinle olan etkileşimleri ve olumlu tepkileri, öğrencilerin motivasyon, ihtiyaç ve ilgi alanlarıyla ilgili pratik görüş (aktaran Külekçi, 2015: 18). Otantiklik özünde öğrencilerin, durumların ve metinlerin etkileşimi yoluyla yaratılır. Otantik materyallerle desteklenmiş, otantik bir öğrenme ortamı Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde daha verimli sonuçlar elde etmeye yarayacaktır. Dili sadece iletişim kurmak için öğrenmesek de bu süreçte iletişim esas hedeflerden biridir. Dil öğretiminde otantiklik aracılığıyla, öğrencilerin gerçek/doğal yaşamda başvuracakları ya da tanıklık edecekleri dil becerilerine (okuma, yazma, konuşma, dinleme) dayalı tüm etkinliklerin aktarımında onlara daha anlaşılabilir, motivasyonu güçlendirici, kaygıyı en aza indirmeyi hedefleyen, iletişimi esas alan ve öğrenen özerkliğine dayalı bir öğrenme ortamı yaratılmış olur.

d. Otantik Materyal ve Türleri

Dil öğretiminin temel bileşenleri arasında yer alan otantik materyaller, dil becerilerini geliştirmek için önemli araçlardır. Durum/bağlam/konunun şartlarına göre iyi tasarlanmış ve seçilmiş otantik materyaller gerçek/doğal yaşamı sınıfa taşımaya yardımcı olur. Dil öğretimi bağlamında otantik materyaller; dergi, gazete, reklam, haber metni, şarkı vb. gibi özünde eğitsel amaç gütmeksizin geliştirilmiş olan materyallerdir (Richards & Schmidt, 2010). Otantik materyallerin, ders kitapları ya da diğer özel olarak tasarlanmış öğretim materyallerinden daha gerçekçi ve doğal dil kullanımı örnekleri içerdiği düşünülür. Otantik materyaller; öğrencilerin seyahat ederken, Türkçenin ana dili olarak konuşulmadığı ülkelerde çalışırken ya da dili, sınıf dışındaki diğer bağlamlarda da kullanabilmelerinde başvurabilecekleri ve ihtiyaç duyacakları araçlar olmalıdır (Berardo, 2006). Nunan (1989) otantik metinlerin, dil öğretme amacı dışında başka nedenlerle üretilmiş olduğunu vurgular. Otantik materyaller aracılığıyla öğrenci yapay bağlamlardan arındırılmış, gerçek/doğal bir öğrenme ortamına dâhil edilir. Dil öğretiminde otantik materyaller, her yaş grubunda ve düzeyde yararlanılmaya uygun araçlardır.

Otantik materyaller dilin gerçek/doğal kullanımlarından meydana gelir ve bunların üretiminde dilsel bir sınırlama söz konusu değildir. Dil aynı zamanda kimlik ve kültürdür. Otantik materyallerin de otantik kültüre ait unsurlar taşıdığı dikkate alınırsa bu araçlar aracılığıyla kültür doğrudan dile yansıtılmaktadır (Lülecı, 2011).

Otantik materyaller, öğretimin yapıldığı sınıf ile dış dünya arasında köprü ku-

rulmasında öğrencilere yardımcı olur. Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminin yapıldığı sınıflarda otantik materyallerden yararlanmanın öğrenciler ve öğretmenler için pek çok olumlu yönü vardır. Otantik materyaller,

yarattığı kültürel farkındalık iklimi sayesinde öğrencilere kültürel empati ve duyarlılık kazandırır,

öğrencileri gerçek/doğal dile maruz bırakarak öğrenme-öğretme sürecini verimli kılar,

öğrencilerin kişisel deneyimleri ile araçları ilişkilendirebilmelerini, böylece öğrencilerin daha özgüvenle derse katılımlarını sağlar,

yaratıcı bir öğretim yaklaşımı sağlar ve bu ortamda öğrenciler kendilerini rahatlıkla ifade ederler,

zihni geliştirir, geniş görüşlülüğü artırır ve uluslararası iletişime yardımcı olur, öğrencileri dünyada neler olup bittiği hakkında bilgilendirir,

didaktik amaçla hazırlanmadığı için materyallerde Türkçe argo ya da jargona rastlanabilir bu da dilin farklı kullanım biçimlerini öğrencilere sunar,

öğrencilerin dili gerçek yaşamdaki gibi kullanabilmelerine olanak verir, bu da öğrencileri mutlu eder ve onlarda başarıma hissi yaratır böylece öğrencilerin kendine güven, ilgi ve motivasyonları artar,

farklı koşullar altında farklı ödev/görevler için de kullanılabilir,

aracılığıyla dilde yaşanan gelişmeler araçlara yansır, böylece öğretici ve öğrenciler değişikliklerden haberdar olur,

geleneksel öğretim materyallerinde kolayca bulunamayan; kitap, makale, gazete vd. araçlar sayesinde çok çeşitli metin türleri ile öğrenciler karşılaşmış olur.

Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde otantik materyallere başvurma birtakım olumsuzluklar barındırabileceği de bilinmelidir. Otantik materyaller;

öğrencilerin aşına olmadıkları çok fazla dilsel girdiyi içerebilir, öğrenciler bu durumla başa çıkmada zorlanabilirler,

sınıfta yer alan bazı araçlarda (makale, gazete ve dergi yazısı vb.) uzun, yoğun ve/ya karmaşık cümleler bulunabilir,

ana dili konuşucularına özgü olan ve sıra dışı bir içerik yansıtabilirler,

özgün araçlar olduğu için telif hakları konusunda yasal sıkıntılar çıkabilir,

sınıftaki bazı gazete makaleleri gibi metinler, A ve/ya B kurlarındaki öğrencilerin anlayamayabileceği içerik barındırabilir, dolayısıyla bu tür araçlar öğrenci seviyesine uygun seçilmelidir,

özgün (orijinal) olduğu için çoğu zaman üzerinde oynama yapılamadan, olduğu gibi sınıfa taşınır dolayısıyla öğrenciler materyali anlamlandırmakta zorla-

nabilir bu durum öğrencilerde kafa karışıklığı ve hayal kırıklığına neden olabilir (Guariento & Marley, 2001),

öğrencilerin öğrenmeye yönelik ilgi ve motivasyonlarını arttırsa da ironik bir şekilde sınıf içi etkinliklere katılımlarında bu materyalleri ilginç ve eğlenceli bulmayabilirler (Peacock, 1997)

kültürel olarak ön yargıya sahip, kültürel farkındalığı yetersiz öğrencilerde karışıklığa ve yanlış anlamalara yol açabilir (Al-Azri & Al-Rashdi, 2014).

Öğrencilerin seviyesine uygun ve makul bir uzunluk/yoğunlukta olsa bile bazı öğrenciler için araçların üzerinde oynama yapmak hatta materyal kullanımıyla ilgili bir plan hazırlamak gerekebilir, bu durum öğretici açısından zaman kaybına neden olabilir.

Otantik olmayan (didaktik) materyaller dil becerisini öğretmek amacıyla hazırlanırken otantik materyaller dilin iletişimsel yönünü geliştirmek için kullanılır. Dolayısıyla didaktik türler basitleştirilmiş ve doğal olmayan cümleler içerirken otantik materyallerde günlük yaşamda kullanılan eksilteli ve devrik cümleler yer alabilir. Otantik materyaller, öğrencilerin formdan ziyade gerçek dil ve içerikle etkileşimde bulunmalarını sağlar. Öğrenciler, sınıf dışında kullanıldığı için hedef dili öğrendiklerini hissederler.

Teknolojinin hızla hayatın her alanında yaygınlaşması bilgisayar destekli dil öğretimi modelinin doğmasını sağlamıştır. Özellikle gelişmiş ülkelerde dil öğretimi, daha fazla teknoloji odaklı hâle gelmiştir. Geliştirilen güncel materyaller (bilgisayar, projektör, ses-görüntü donanımları ve diğer kaynaklar) sayesinde teknolojik bakımdan donanımlı sınıflarda öğrencilerin dil becerilerini geliştirme fırsatı daha da artmaktadır. Ayrıca sürekli gelişen teknoloji sayesinde dil öğretimi materyalleri de hızla çeşitlenmektedir (Ahmed, 2017: 191). Otantik materyal türlerini görsel, işitsel ve yazılı olarak başlıklara ayırmak mümkündür.

d.a. Görsel Araçlar

Öğrencilerin gördüklerinde öğrenmeye karşı güdülenme ve odaklanmalarını sağlayan, içinde öğretici boyutu olan sözcük ya da cümle barındırmayan ve olabildiğince resimlerden oluşan materyallerdir. Otantik dil öğretim ortamlarında kullanılacak başlıca görsel materyaller şunlardır: Yansı (power point sunusu), fotoğraflar, tablolar, sanat eserleri, çubuk-şekil çizimleri, taslak görüntü-model (silüet), resimler, resimli kitaplar, resimli kartlar, pullar, logo, poster-afiş...

d.b. Görsel-İşitsel Araçlar

Öğrencilerin hem duyup hem de görebilecekleri iki boyutlu materyallerdir: TV reklamları, bilgi yarışması, çizgi filmler, kısa haber filmleri, komedi gösterileri, filmler, operalar, kısa videolar, klipli şarkılar, belgeseller, müzayede...

d.c. Yazılı Araçlar

Kâğıda basılı ve içinde öğretim gayesi taşımayan yazı bulunan materyallerdir: Gazete, film afişleri, şarkı sözleri, lokanta menüsü, yemek paketleri, turist bilgilendirme broşürleri, market broşürleri, üniversite katalogları, telefon rehberi, haritalar, elektronik araç kullanım kılavuzu, çizgi roman, öykü kitabı, tebrik kartı, kuponlar, elektronik mektup, otobüs saati çizelgesi, dergi, takvim, ajanda, dergi, para, davetiye, gıda etiketleri, bilet, fiş, fatura, sipariş formu, adisyon, sıra numarası kâğıdı, döviz-pankart, web siteleri, ATM ekranları/makbuzları, telefon mesajları...

Teknoloji hayatın her alanında giderek yaygınlaşmakta ve eğitim-öğretim faaliyetlerini de desteklemektedir. Artık sınıflar sadece tahta ve kitapla değil; televizyon, projeksiyon, bilgisayar, internet vb. gibi teknolojik araçlarla donatılmaktadır. Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde de özellikle bilgisayar ve internette sıkça yararlanılmaktadır. İnternet, hem didaktik hem de otantik bir materyal olarak düşünülmektedir. Otantik materyal olarak internet de yukarıda adı geçen üç tür aracı (görsel, işitsel-görsel ve yazılı) aynı anda içinde barındırdığı, kolay erişilebildiği ve hem sınıf içi hem de sınıf dışı bireysel çalışmalarda kullanılabilirdiği için çok boyutlu ve oldukça yararlı bir eğitim-öğretim aracıdır.

e. Otantik Materyallerin Seçiminde Öğreticinin Rolü

Otantik materyaller hedef dil hakkında bildirimsel bilgiler iletmek yerine gerçek/doğal yaşam içinde kullanımda olan bir dil deneyimi sağlamak için tasarlanır (Tomlinson & Masuhara, 2010). Otantik materyali seçerken öğreticinin göz önünde bulundurması gereken birtakım öncüller vardır. Bunların başında öğrencilerin düzeyi yer alır. Seçilecek materyalin içerdiği her türlü dilsel girdi öğrencilerin anlamlandırabileceği seviyede olmalıdır. Materyal öğrencilerin düzeyine göre çok kolaysa öğrenciler sıkılacak ya da çok zorsa materyali anlamlandıramayarak dikkatlerini yitireceklerdir (Lüleci, 2011). Ayrıca öğretici, öğrencilerin özelliklerini ve ihtiyaçlarını önceden belirleyerek, seçeceği materyalin onların ilgisini çekebilecek, onları derse güdüleyebilecek nitelikte olmasına dikkat etmelidir. Öğretici, öğrencilere kendi gerçek yaşam deneyimleriyle ilişkilendirebilmelerine yardımcı olabilecek nitelikte ve uygulanabilir materyaller sunmaya özen göstermelidir.

Metin türü otantik materyal seçiminde Nuttall (1996) üç ana ölçüt üzerinde durur: İçeriğe uygunluk, okunabilirlik ve kullanılabilirlik. Bunlar arasında içeriğe uygunluk en önemlisi kabul edilmektedir çünkü okuma materyalleri öğrencileri ilgilendirdiği kadar onların ihtiyaçlarını da ilgilendirmelidir. Metinler mutlaka öğrencileri motive edici olmalıdır. Kullanılabilirlik, metnin, öğrencinin bir Türkçe okuyucusu olarak yetkinliğini geliştirmek için nasıl kullanılabileceğini içerir. Didaktik, öğretim amaçlı metinler sınıfta kullanılamaz. Bir metnin sadece Türkçe olması onun öğrencilere faydalı olacağı anlamına gelmez. Okunabilirlik, bir metnin yapısal ve sözcüksel birleşiminin zorluğunu tanımlamanın yanı sıra yeni sözcük ve dil bilgisi yapıları ifade etmek için de kullanılır (Jati, 2017: 6).

Otantik materyaller öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeyleri ve yeteneklerine uygun olarak kullanılmalıdır. Öğrenci seviyesine uygun olmayan zor sayılabilecek otantik türdeki metinlerin yarattığı sorunların üstesinden gelmek için böyle metinleri öğrenci seviyesine göre basitleştirme yoluna gidilebilir. Bu noktada sıkça düşülen hata, öğreticilerin sadece zor olduğunu düşündükleri sözcükleri metinden kaldırmalarıdır. Oysa bu durum metnin otantikliğini yani gerçek/doğallığını sağlayan temel söylem özelliklerinin de kaybolmasına neden olabilir. Bu duruma yol açmamak için bir metni basitleştirirken üzerinde dikkatlice düşünülmesi gereken üç temel ölçüt şunlardır (Berardo, 2006: 65): “*Dilbilimsel basitlik*: Dil bilimsel yapılar, sözcüksel parçalar ve okunabilirlik; *Bilişsel basitlik*: Yaş, eğitim, öğrencinin ilgi alanları; *Psikolojik basitlik*: Geleneksel toplumsal kabulleri içeriyor mu?”

Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde otantik materyal türlerinden yararlanmak isteyen öğretmenler, öğrenci ihtiyaç, ilgi ve motivasyonunu göz önünde bulundurarak, dersin ya da konunun bağlamına en uygun görsel, görsel-işitsel, yazılı araçların herhangi birini veya birkaçını seçebilirler. Bu seçimin isabetliliği ile öğrencinin derse ilgi ve tutumunda, katılımında doğru orantı vardır. Türk kültürünü oluşturan tüm bileşenler otantik materyaller aracılığıyla Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kullanılabilir. Dolayısıyla öğreticinin Türk kültürüne hâkimiyeti ile otantik materyali isabetli seçmesinde de doğru orantı olduğu savunulabilir.

Sonuç:

Çalışmada, Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde otantik materyallerden yararlanmanın önemi üzerinde durulmuş ve otantik materyallerin; gerçek/doğal dilin sınıfa taşınması, öğrenciler tarafından Türk kültürünün tanınması, öğrencilerin ders/konuya ilgi ve güdülenmelerinin artırılması, öğrencinin etkin kılındığı verimli bir öğrenme ortamı oluşması, öğrencinin kendi kültürü ile Türk kültürünü karşılaştırma fırsatı bularak kültürel farkındalığının artması, farklı araçlar (görsel, görsel-işitsel, yazılı) sayesinde öğrencinin pek çok duyusunu harekete geçirmesi nedeniyle öğrenilenlerin kalıcılığının sağlanmasında pek çok yönden yararlı olduğu sonucuna varılmıştır. Lüleci (2011) de çalışmasında, otantik materyallerin, tür ve biçim bakımından sahip olduğu çeşitlilik ve erişim imkânlarının son derece geniş oluşu bakımından, dili öğrenenlerin iletişim yetilerinin gelişimine büyük ölçüde katkı sağladığını savunmaktadır.

Otantik materyallerin seçiminde öğreticilere düşen sorumlulukların başında öğrencilerin ilgi ve seviyelerini dikkate almak gelmektedir. Durmuş (2013: 1302) da çalışmasında otantik materyallerin, öğrencinin hedef dildeki yeterlilik ve bilgi düzeyine uygun olarak seçilmesi halinde, bu kişilerin hedef dile yönelik iletişim becerilerinin geliştirilebilmesinin mümkün olabileceğini savunur. Temizyürek ve Birinci (2016: 59) ise çalışmalarında, seçilecek otantik materyallerin dersin amaçlarına uygun olması, taşıdığı kültürel öğelerin öğrencilerin kültürleriyle nispeten uyumlu olması ve sınıf içinde uygulanabilir olması gerektiğini vurgulamışlardır.

Ayrıca çalışmada, Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi alanında dil becerilerini (okuma-yazma-konuşma-dinleme) ayrı ayrı geliştirmek amacıyla otantik materyallerden yeteri kadar yararlanılmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Eksiklikler dikkate alındığında ve otantik materyallerin de dil öğretimindeki yararları düşünüldüğünde bu alanda çalışacak olanlara dil becerilerinin geliştirilmesi, sözcük öğretimi, teknolojiyle ilişkilendirme, ölçme-değerlendirme gibi alt konu başlıkları önerilebilir.

Kaynakça:

AHMED, Shameem, (2017), “Authentic ELT Materials In The Language Classroom: An Overview”, **Journal of Applied Linguistics and Language Research**, IV (2): 181-202.

AL AZRÎ, Rashid, Hamed ve AL RASHDÎ, Majid. Hilal, (2014), “The Effect Of Using Authentic Materials In Teaching”, **International Journal of Scientific & Technology Research**, III (10): 249-254.

BACHMAN, Lyle ve PALMER, Adrian, (1996), **Language Testing In Practice**, Oxford: Oxford University Press.

BERARDO, Anthony Sacha, (2006), “The Use Of Authentic Materials In The Teaching Of Reading”, **The Reading Matrix**, VI (2): 60-69.

BREEN, Michael, (1983), “Authenticity In The Language Classroom”, **Applied Linguistics**, VI (1): 60-70.

DURMUŞ, Mustafa, (2013), “İkinci/Yabancı Dil Öğretiminde Özgün ve Değiştirilmiş Dilsel Girdi Üzerine”, **Turkish Studies**, VIII (1): 1291-1306.

GILMORE, Alex, (2007), “Authentic Materials And Authenticity In Foreign Language Learning”, **Language Teaching**, XL (2): 97-118.

GRAVES, Kathleen, (1991), **Teachers As Course Developers**, Cambridge: Cambridge University Press.

GUARIENTO, William ve MORLEY, John, (2001), “Text And Task Authenticity In The EFL Classroom”, **ELT Journal**, LV (4): 347-353.

JATI, Widyastuti, (2017), “Authentic Material And Automaticity For Teaching English”, **Language & Language Teaching Journals**, X (1): 83-100.

KRAMSCH, Claire, (1998), **Language And Culture**, Oxford: Oxford University Press.

KOSTEN, Judith, Bündgens, (2014), “Authenticity”, **ELT Journal**, LVIII (4): 457-459.

KÜLEKÇİ, Erkan, (2015), “**Authenticity In English Language Teaching And Learning: A Case Study Of Four High School Classrooms In Turkey**”, (Yayımlanmamış doktora tezi), Warwick Üniversitesi, Coventry.

LEE, Yung-Chun, (1995), “Authenticity Revisited: Text Authenticity And Learner Authenticity”, **ELT Journal**, XLIX (4): 323-328.

LEWKOWICZ, David, (2000), “Authenticity In Language Testing: Some Outstanding Questions”, **Language Testing**, XVII (1): 43-64.

LÜLECİ, Murat, (2011), ““Gerçek’leşsek De Mi, Öğretsek? Yabancı Dil Olarak Türkçenin **Öğretiminde Otantik Malzeme**”, **Orhon Yazıtlarının Bulunuşun-**

dan 120 Yıl Sonra Türklük Bilimi ve 21. Yüzyıl konulu 3. Uluslararası Türkiyat Araştırmaları Sempozyumu: 541-553.

NUNAN, David, (1988), *Syllabus Design*, Oxford: Oxford University Press.

NUNAN, David, (1989), *Designing Tasks For The Communicative Classroom*, Cambridge: Cambridge University Press.

NUTALL, Christine, (1996), *Teaching Reading Skills In A Foreign Language*, Oxford: Heinemann.

ONAN, Bilginer, (2017), “Dil Öğretiminde Disiplinler Arası Yaklaşımlar”, **Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, XIV (39): 145-159.

PADRON, Carmen, DODERO, Juanma, DIAZ, Paloma &ve AEDO, Ignacio, (2005), “The Collaborative Development Of Didactic Materials”, **ComSIS**, II (2): 1-21.

PEACOCK, Matthew, (1997), “The Effect Of Authentic Materials On The Motivation Of EFL Learners”, **ELT Journal**, LI (2): 144-156.

PORTER, Don ve JON Roberts, (1981), “Authentic Listening Activities”, **ELT Journal**, XXXVI (1): 37- 47.

RICHARDS, Jack ve SCHMIDT, Richard, (2010), *Longman Dictionary Of Language Teaching And Applied Linguistics*, (4. bs.), Londra: Pearson Education.

TEMİZYÜREK, Fahri ve BİRİNCİ, Güleğül Fatma, (2016), “Yabancı Dil Öğretiminde Otantik Materyal Kullanımı”, **Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**, V (1): 54-62.

TOMLINSON, Brian ve MASUHARA, Hitomi (2010), “Applications Of The Research Results For Materials Development”, *Research for Materials Development in Language Learning - Evidence for Best Practice*, (Ed. B. Tomlinson-H. Masuhara), London: Continuum International Publishing Group, 410-424.

TRABELSI, Soufiane, (2014), “Towards A New Approach To Authenticity In ELT”, **US-China Foreign Language**, XII (8): 670-683.

van LIER, Leo, (1996), *Interaction In The Language Curriculum: Awareness, Autonomy And Authenticity*, Londra: Longman.

YEE, (2018). “Yardımcı materyaller”. 10 Eylül 2018 tarihinde <https://www.yee.org.tr/tr/birim/yardimci-materyaller> adresinden erişilmiştir.

YILDIRIM, Ali ve ŞİMŞEK, Hasan (2005), *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*, (5. bs.), Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Extended Abstract:

Language teaching hosts many sub disciplines such as memory, communication, philology, semiology, literature, text linguistics, sociology, psychology, philosophy, cognitive psychology. These disciplines in language teaching allow learning environment in which there is especially rich point of view and high interaction (Onan, 2017: 147). Hardware of the learning environment enables designing the learning equipments as per acquisition, strengtens the position of the instructor during the class and helps learners access to acquisitions in more efficient and permanent way.

In the Language teaching classrooms, those are the course books which attract the attention firstly. Everything in the course books (text, picture, diagram etc.) is a material which is supposed to be used by the instructor. Although course books occupy more place in teaching process in advanced level Turkish teaching classrooms, instructor, in beginner level classrooms, often makes use of real objects, flash cards as helping materials, and creative drama, drawing visuals on the board, animation and case study as technic.

For the ones teaching Turkish as a foreign language, making preparation according to level and content before each course makes the course more productive. This is called for the instructors as preparation activity, material choosing process and material designing process. This process helps the instructors realize what the teaching will contain. Teaching materials are flexible means which can be separated to their components figuratively, and then can be rearranged according to learners needs, abilities and fields of interests (Graves, 1991: 27). In literature, these materials are divided into two as authentic (genuine) and not authentic (didactic). The difference between these types is shown in their outcomes and their effectiveness that can be measured by learners' observable and measurable performance and not the language used in the materials.

Communicative approach which is one of the language teaching approaches argues that if it is possible to make use of them in any level of language teaching process, it is acceptable to get support from other teaching approaches and one of the basic principle of communicative approach is the usage of authentic material (Lüleci, 2011: 541). The main focus of this study is constituted by authentic material and its types.

In this study, document analysis method, which is one of the research methods, is used. This method includes fact to be targeted to research and analysis of written materials including data about facts. (Yıldırım ve Şimşek, 2005: 187).

In this study, It is aimed to discuss authentic learning environment, authentic material types, importance of authentic materials in teaching process and the details which have to be paid attention while choosing authentic materials which instructors can make use of it in the process of Turkish Teaching to foreigners.

Technology, sprading fastly in each area of life, causes the emerging of computer

based language teaching model. Especially language teaching in developed countries has become more technology focused. Thanks to recently developed updated materials (pc, projector, audio-video equipments and other sources), opportunity of developing learners' language skills in technologicly equipped classrooms has been increasing. Furthermore with the developing technology perpetually, language teaching materials have been increasing in variety (Ahmed, 2017: 191). It is possible to seperate the authentic material types as visual, auditory and written titles.

da. Visual Tools

The main visual materials that can be used in authentic language teaching environments are: power - point presentation, photos, paintings, artworks, rod-shape drawings, draft image-model (silhouette), pictures, picture books, picture cards, stamps, logo, poster and banner ...

db. Audio-Visual Tools

These are two-dimensional materials that learners can both hear and see: TV ads, knowledge competition, cartoons, short news films, comedy shows, movies, operas, short videos, songs with clips, documentaries, public auctions...

dc . Written Tools

These are printed materials with texts : Newspaper, movie posters, lyrics, restaurant menu, food packages, tourist information brochures, market brochures, university catalogs, phone book, maps, user guide of electronic tools, comics, story book, greeting card , coupons, electronic letter (e-mail), bus schedules, magazine, calendar, diary, money, invitation card, food labels, ticket, voucher, invoice, order form, check, queue number, currency-banners, websites, ATM screens receipts, phone messages...

Technology is becoming more and more widespread in all areas of life and supports educational activities. The classes are now equipped not only with wood and books; but also with technological tools such as television, projection, computer, internet etc. In the teaching of Turkish as a foreign language, computer and internet are used frequently. The Internet is considered as a didactic and authentic material. Internet as an authentic material is a multidimensional and highly useful teaching-teaching tool because it can be easily accessed and used in both individual and in-class studies, including three types of tools : visual, audio-visual and written.

Trabelsi proposes four different elements to define the concept of authenticity; native speaker features, the use of language for social purposes, the interactions of the learners with the text and their positive reactions, the practical view about learners' motivation, needs and interests (cited by Külekçi, 2015: 18). Au-

thenticity is created in essence through the interaction of learners, situations and texts. An authentic learning environment supported by authentic materials will help to achieve more efficient results in teaching Turkish as a foreign language. Although we do not only learn the language to communicate, communication is one of the main objectives in this process. Through authenticity In the transfer of all activities based on language skills (reading, writing, speaking, listening) to which the learners will apply or testify in natural life, a learning environment based on their autonomy is created, which aims to minimize motivation, to minimize anxiety and to communicate and learn.

In this study, the importance of using authentic materials in teaching Turkish as a foreign language is emphasized. Authentic materials move the real language to the class, give opportunity to recognition of the Turkish culture by the learners, increase the interest and motivation of the learners, create an efficient learning environment where the learner increases the cultural awareness by finding the opportunity to compare the target culture with the Turkish culture. As a result, It has been concluded that authentic materials are useful in many ways to ensure the persistence of the learners because of the different tools (visual, audio-visual, written) that stimulate the learner's many senses. Lüleci also (2011) argues that the diversity and access possibilities of authentic materials in terms of type and form are very wide, and that authentic materials have greatly contributed to the development of communication skills of learners.

The choice of authentic materials is to take into account the interests and levels of learners. Durmuş (2013: 1302), in his study, argues also that if the materials are chosen in accordance with the level of competence and knowledge in the target language, it may be possible to develop communication skills of learners in the target language. Temizyürek and Birinci (2016: 59) emphasized that the authentic materials should be appropriate to the objectives of the course and that the cultural elements of authentic materials should be relatively compatible with the students' cultures and they should be practicable in the classroom.

In addition, it was concluded that authentic materials were not used sufficiently to develop language skills (reading-writing-speaking-listening) separately in the field of teaching Turkish as a foreign language. Considering the shortcomings and considering the benefits of authentic materials in language teaching, it is possible to recommend sub-topics such as the development of language skills, vocabulary teaching, associating with technology, measurement-evaluation.